

**Politička akademija
Zaklada Hrvatskog državnog zavjeta**

AKADEMIČAR

Ljetno izdanje 2026.

**Broj 40
19. generacija
Vis, 2026.**

SADRŽAJ

Uvodna riječ.....	1
Zahvala.....	2
Intervju sa Srećkom Prusinom.....	3
AI, politainment i nova pravila političke igre.....	5
Sat lektire: Što čitaju polaznici Političke akademije.....	6
5 glasova, 5 priča.....	10
Sva godišnja doba Političke akademije.....	12
Putovanje 19. generacije Političke akademije ZHDZ-a u Bruxelles.....	13
Put koji educira i motivira.....	13
Bruxelles - grad odluka i razgovora.....	14
Posjet Bruxellesu - više od studijskog putovanja.....	15
Foto-priča: Studijsko putovanje u Bruxelles.....	16
Zimska škola u Rovinju - rad, predavanja i prijateljstva za cijeli život.....	19
Foto-priča: Zimska škola u Rovinju.....	20
Isti otok, nova priča - tamo gdje prijateljstva ne završavaju ljetom.....	21
Foto-priča: Ljetna škola u Visu.....	22
Pogled preko granice: razgovor s Markom Gruđenom.....	23
Polaznici 19. generacije Političke akademije Zaklade hrvatskog državnog zavjeta	24

UVODNA RIJEČ

Pred vama je četrdeseti broj ljetnog izdanja Akademičara, godišnjaka 19. generacije polaznika Političke akademije Zaklade hrvatskog državnog zavjeta, nastao na Visu u ljeto 2026. godine.

Semestar koji stoji iza ovog izdanja trajao je od siječnja do lipnja 2026., a obilježili su ga studijsko putovanje u Bruxelles i susret s institucijama Europskog parlamenta, te na samom kraju Ljetna škola na Visu, koja je ove stranice i nadahnula. Pred nama je još dodjela diploma i ponovno okupljanje svih četrdeset i osam polaznika 19. generacije u rujnu, susret kojem se svi iskreno radujemo.

Ova publikacija, godišnjak u najistinskijem smislu te riječi, prostor je u kojem su polaznici podijelili iskustva, poglede i znanja stečena u svojim svakodnevnim profesionalnim životima, ali i vještine i spoznaje koje su tijekom trajanja Akademije postale dio njihova načina razmišljanja. Ovdje ćete pronaći esejističke priloge nastale nakon čitanja djela koja su nas oduševila i koja smo odabrali preporučiti kolegama. Riječ je o žanrovski različitim djelima koja nam nisu dopustila lagodno čitanje, već su nas potaknula na razmišljanje i propitivanje. Tako je, uz ostale, Blaženka Gorupić svoj prilog posvetila „Čovjekovu traganju za smislom“ Viktora Frankla, dok je Marko Špiranović pisao o „Kradljivici knjiga“ Markusa Zusaka.

Uz esejistiku, donosimo i testimonijale polaznika, osobna svjedočanstva o iskustvima i spoznajama stečenima kroz program Akademije, od Zimske škole u Rovinju, preko susreta s europskim institucijama u Bruxellesu, do ljetnih dana na Visu koji su ovo izdanje obilježili.

U ovom broju Akademičara možete pročitati i intervju s gospodinom Markom Grudenom, članom stranke Nova Slovenija, partnerske stranke HDZ-a u Europskoj pučkoj stranci, i ravnateljem Zaklade dr. Janeza Evangelista Kreka, koji je s nama podijelio svoja razmišljanja o važnosti edukacije i suradnji naših dviju država.

Na kraju, ali ne manje važno, riječi zahvale. Kolega Kristijan Đurđević u ime svih polaznika uputio je zahvalu Zakladi hrvatskog državnog zavjeta i njezinu ravnatelju Srećku Prusini, zahvalu koju ovim putem još jednom svesrdno podržavam. Zahvaljujemo i svim predavačima koji su nesebično podijelili svoje znanje i vještine s nama i koji su tijekom ovog semestra postali mnogo više od predavača. Postali su nam uzori i, što je možda najvrednije od svega, prijatelji. Zahvala ide i svim autorima čiji su prilozi oblikovali ovaj broj, kao i svim polaznicima 19. generacije koji su svojim entuzijazmom i radom učinili ovaj semestar nezaboravnim. Vjerujem da će ovaj broj ljetnog Akademičara biti vjeran odraz svega što smo zajedno izgradili i da je ovo tek početak onoga što nas, kao generaciju, još čeka.

S poštovanjem,

Karlo Maximilian Jelača, glavni urednik

ZAHVALA

HVALA ZAKLADI HRVATSKOG DRŽAVNOG ZAVJETA I RAVNATELJU SREĆKU PRUSINI

Zaklada hrvatskog državnog zavjeta prva je politička zaklada u Republici Hrvatskoj, utemeljena 1995. godine s misijom promicanja političkog obrazovanja, demokratskih vrijednosti, kulture dijaloga i odgovornog sudjelovanja u javnom životu. Tijekom više od tri desetljeća djelovanja izrasla je u prepoznatljiv centar političke edukacije, međunarodne suradnje i razvoja novih generacija društvenih i političkih lidera.

Kroz brojne projekte, stručne skupove, publikacije i obrazovne programe, a posebno kroz Političku akademiju, Zaklada sustavno ulaže u razvoj znanja, vještina i političke kulture svojih polaznika. Program Političke akademije obuhvaća područja političke analize, međunarodnih odnosa, komunikacija, liderstva, ekonomije i javnih politika te na jedinstven način povezuje teorijska znanja i praktična iskustva.

Važnost Zaklade ne ogleda se samo u obrazovanju pojedinaca nego i u njezinu doprinosu hrvatskom društvu u cjelini. Demokracija ne počiva samo na institucijama nego i na ljudima koji posjeduju znanje, odgovornost i svijest o općem dobru. Upravo stvaranjem prostora za dijalog, razmjenu ideja i usavršavanje budućih nositelja javnih dužnosti, Zaklada pridonosi jačanju političke kulture, demokratskih procesa i društvene odgovornosti u Hrvatskoj. Na taj način njezin rad ne koristi samo polaznicima programa nego i cijelom hrvatskom društvu, promičući vrijednosti znanja, odgovornosti i aktivnog građanstva.

Kao polaznik Političke akademije Zaklade hrvatskog državnog zavjeta posebno sam zahvalan na mogućnosti sudjelovanja u programu koji okuplja mlade ljude iz cijele Hrvatske, potiče razmjenu iskustava i otvara prostor za osobni i profesionalni razvoj. Akademija nam ne pruža samo nova znanja nego nas potiče da promišljamo šire, gradimo kulturu argumentiranog dijaloga i preuzimamo odgovornost za zajednicu u kojoj živimo i djelujemo.

Zahvaljujemo Zakladi hrvatskog državnog zavjeta, njezinu ravnatelju Srećku Prusini te svim predavačima i suradnicima koji svojim radom i predanošću omogućuju da svaka nova generacija polaznika stekne vrijedna znanja, razvije nova prijateljstva i bude bolje pripremljena za izazove javnog i društvenog djelovanja. Njihov rad predstavlja ulaganje ne samo u pojedince nego i u budućnost hrvatskog društva. Posebno su nas se dojmile riječi ravnatelja Prusine na svečanom otvaranju Ljetne škole na Visu da je „naš uspjeh njihov uspjeh“, jer u toj jednostavnoj misli sažeta je svrha postojanja Zaklade – pomagati drugima da rastu, razvijaju se i ostvaruju svoj puni potencijal.

19. generacija Političke akademije ZHDZ-a

INTERVJU SA SREĆKOM PRUSINOM

Razgovarao: Karlo Maximilian Jelača

1. Zaklada hrvatskog državnog zavjeta krenula je s Političkom akademijom prije gotovo dva desetljeća. S kojim ste se izazovima susretali na tim počecima?

Projekt Političke akademije jedinstven je program koji sam osmislio kao prostor koji mladima daje strukturirani okvir za sudjelovanje u političkom životu. I njezin je cilj do danas ostao isti – sustavno graditi razumijevanje demokratskih institucija, procesa odlučivanja, javnih politika i komunikacijskih dinamika, jer politika, kako sam više puta isticao, nije stvar trenutačne inspiracije, nego se temelji na radu, disciplini i stalnom učenju. Uz to, umrežavanje, povezivanje mladih te razmjena stavova i iskustava, u fokusu je našeg djelovanja. I u tome uživamo priznanje i potporu sestrinskih europskih zaklada, prije svega Zaklade Konrad Adenauer.

Politička akademija okupila je niz renomiranih predavača – rektora, dekana i prodekana, sveučilišnih profesora, ministara, stručnjaka za pojedina područja: od političke komunikacije, javnog nastupa, protokola, bontona, do međunarodnih odnosa, sigurnosti i obrane, strategija kriznog upravljanja i upravljanja ljudskim potencijalima. Sve su to znanja koja mladima pomažu da se lakše suoče s izazovima koje donosi politički angažman.

Iza nas je 19 generacija Akademije i više od 800 polaznika. Ponosan sam što su mnogi od njih danas uspješni ljudi, zaposleni u privatnom i državnom sektoru, a više od 50 ih je na dužnostima ministara, saborskih zastupnika i zastupnika u Europskom parlamentu, državnih tajnika, župana, gradonačelnika i načelnika, a ako dodamo i ostale dužnosti, na lokalnoj razini više od 120.

Tradicionalno, svake tri godine Zaklada organizira Skup alumnija PA, čiji je cilj poticanje dodatnog umrežavanja bivših polaznika. Ideja je zadržati bivše polaznike i polaznike u kontaktu s Političkom akademijom i poticati umrežavanje s drugim generacijama polaznica i polaznika. Takva se praksa pokazala iznimno korisnom jer polaznici vrlo rado međusobno dijele iskustva, razmjenjuju ideje i mišljenja.

Glavni govornik na Skupovima alumnija je mr. sc. Andrej Plenković, predsjednik Hrvatske demokratske zajednice i predsjednik Vlade Republike Hrvatske, koji u svojim izlaganjima alumnijima približava aktualnu političku situaciju i analizira recentna politička događanja u Hrvatskoj, Europskoj uniji i svijetu u posljednjih 10 godina.

A izazovi s kojima se suočavamo, kao što učimo i polaznike Političke akademije, rješavaju se promišljanjem, staloženo i s jednom mišlju – a to je djelovanje za opće dobro.

2. Nakon devetnaest generacija Političke akademije, postoji li nešto što Vas je promijenilo kao čovjeka, ne samo kao ravnatelja? Postoji li možda neki razgovor ili trenutak za koji biste rekli da je oblikovao Akademiju?

Kao što sam i svih ovih godina činio, nastavljam djelovanje na području obrazovanja mladih, a to je samo jedan od programa Zaklade hrvatskog državnog zavjeta. Kako je rasla i razvijala se Zaklada, tako sam i ja s njom rastao i mijenjao se. To je prirodno, jer doista vjerujem da pametan čovjek uči dok je živ. U tom smislu mijenja me svako iskustvo i svaka komunikacija, pa tako i svaka generacija Političke akademije. Kako su se mijenjali trendovi i kanali komunikacije, od društvenih mreža preko digitalnih platformi do recentne umjetne inteligencije, koja se uvukla i u političku komunikaciju, tako se i Akademija prilagođavala tim novim izazovima, nastojeći olakšati mladima komunikaciju u tim novim okolnostima. O mnogim stvarima danas učimo zajedno.

3. Akademija čiji ste program osmislili nema ekvivalent u Europi i niste imali uzor na koji biste se oslonili. Čime ste se onda vodili gradeći program?

ZHDZ, kao najveća i najaktivnija politička zaklada u Hrvatskoj, svoju ulogu vidi kao predvodnicu demokratizacije društva te poticateljicu razvoja drugih sličnih političkih zaklada, jer svoje ciljeve može ostvariti samo u uređenom političkom pluralizmu. Zaklada je bila pozvana predstaviti svoj model političkog obrazovanja na međunarodnoj konferenciji posvećenoj političkom obrazovanju, održanoj u Berlinu, u središnjici Zaklade Konrad Adenauer. Poziv je uslijedio jer je KAS vrijednost cjeloživotnog političkog obrazovanja i programa koji sam osmislio prepoznao kao primjer dobre prakse, što su potvrdili i politički i društveni akteri iz različitih europskih zemalja koji su sudjelovali na konferenciji. Ozbiljan, dugoročan i odgovoran pristup razvija političku pismenost, osobito mladih, te unapređuje razumijevanje institucija, odgovornost i širinu pogleda.

Gradeći program Političke akademije oslanjao sam se na demokršćanske temelje, a u fokusu su mi uvijek, pa i danas, nakon gotovo dvadeset godina Akademije, čovjek i njegovo nepovredivo ljudsko dostojanstvo, jer kako u svojoj enciklici *Sollicitudo rei socialis*, odnosno Socijalna skrb, kaže jedan od Hrvatima omiljenih papa sveti Ivan Pavao II. – svi smo doista odgovorni za sve.

4. Vjerujemo da svaka generacija ima svoje posebnosti. Po čemu ćete pamtit i ovu 19. generaciju?

Uvijek mi je zadovoljstvo raditi s mladim ljudima i vidjeti njihovu želju za učenjem i napredovanjem, pratiti kako se upoznaju, sklapaju prijateljstva i suradnje.

Ovo je prva generacija koju je obilježila upotreba umjetne inteligencije u svim područjima komunikacije, pa tako i u onoj političkoj. Vjerujem da će im iskustva i znanja koja su usvojili na Političkoj akademiji pomoći da se na najbolji način suoče s izazovom korištenja umjetne inteligencije i da će ona u njihovim rukama biti koristan alat, a ne njihov gospodar. Mnogi od njih već su tijekom Akademije pokazali da su taj savjet usvojili, svjesni da i u političkoj i u svakoj drugoj komunikaciji čovjek mora ostati na prvom mjestu, a mi prije svega dobri i poštenu ljudi. Ovu ću generaciju pamtit i po iznimno velikom broju kvalitetnih mladih ljudi, od kojih će samo 8 nastaviti program PA PLUS, i žao mi je što ih nije moglo biti više, ali vjerujem da ću se s mnogima od njih susresti u drugim programima Zaklade.

AI, POLITAINMENT I NOVA PRAVILA POLITIČKE IGRE

autentično gledište Aleksa Bilića

Politika danas više ne postoji samo kroz govore, programe i ozbiljne rasprave nego i kroz slike, kratke objave i sadržaj koji mora privući pažnju. Zato politainment, tj. spoj politike i zabavnog načina prikazivanja, ne smatram nužno lošim. Ako se koristi pametno, može politiku približiti mladima i ljudima koji inače ne bi pratili političke teme. Problem nastaje tek kada forma postane važnija od sadržaja i kada politika postane samo dobar nastup, a ne stvarna odgovornost.

U tome AI može biti vrlo koristan alat. Može pomoći političaru u jasnijem oblikovanju poruke, smanjenju gramatičkih, retoričkih i argumentacijskih pogrešaka te u pripremi sadržaja koji je razumljiviji javnosti. Posebno vidim vrijednost u vizualnom prikazu: nekada jedna dobro napravljena fotografija, grafika ili kratko objašnjenje može građaninu jasnije prenijeti informaciju nego dugi tekst koji nitko neće pročitati do kraja.

Ipak, AI ne smije postati autoritet kojem se slijepo vjeruje. On često uzima podatke iz različitih, pa i neprovjerenih izvora, a velik dio znanja čovječanstva i dalje nije dostupan na internetu, nego se nalazi u knjigama, spisima, arhivima i iskustvu ljudi. Zato AI može pogriješiti, može biti nepotpun, ali može biti i iskorišten za manipulaciju ako se u njega unesu netočne ili namjerno kompromitirane informacije.

S druge strane, umjetna inteligencija može pomoći i građanima. Jednostavnim pitanjem mogu dobiti kratak pregled političkih ideologija, osnovnih pojmova i javno dostupnih činjenica o radu nekog političara. To mijenja i samu politiku, jer se sve teže može nešto zaboraviti, skriti ili prešutjeti. Političar će u budućnosti morati biti još svjesniji svoje prošlosti, svojih odluka i dosljednosti, jer digitalni trag ostaje i može se brzo analizirati.

Najveća vrijednost AI-ja u politici, po mome mišljenju, mogla bi biti transparentnost. Primjerice, u debatama bi mogao služiti kao neutralan analitički alat koji samo sluša obje strane i upozorava na nelogične tvrdnje, manipulacije ili netočne informacije. Time bi se rasprava manje vodila oko dojma i emocije, a više oko činjenica. Takav alat mogao bi pomoći da se lakše dođe do realnog kompromisa, jer bi obje strane morale jasnije obrazložiti ono što govore.

Zato umjetnu inteligenciju ne vidim kao zamjenu za čovjeka, nego kao alat. On sam po sebi ne čini politiku ni zabavnijom ni ozbiljnijom; to ovisi o političaru koji ga koristi. Ono što svakako treba izbjeći jest slijepa vjera u AI. Njegove zaključke uvijek treba provjeriti vlastitim razumom, iskustvom i odgovornošću. Politika na kraju mora ostati ljudska djelatnost, a tehnologija može pomoći samo ako čovjek iza nje zna što radi i zašto to radi.

SAT LEKTIRE: ŠTO ČITAJU POLAZNICI POLITIČKE AKADEMIJE?

O naciji, Europi i odgovornosti prema vlastitu identitetu

Franjo Tuđman: „Nacionalno pitanje u suvremenoj Europi”, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 1996.

Kao zdravstveni djelatnik i student u ranim dvadesetima koji svoj put gradi u Rijeci, gradu specifične dinamike u kojem se za svoje stavove treba znati izboriti, svoje ideološko „sidro” pronašao sam u knjizi dr. Franje Tuđmana „Nacionalno pitanje u suvremenoj Europi”. To djelo za mene nije samo povijesno štivo, već pravac inspiracije koji je trajno zapečatio moja uvjerenja, pruživši teorijsku dubinu onome u što sam vjerovao.

Znajući da je ova knjiga jedan od razloga autorova političkog progona, stigme „državnog neprijatelja”, strogog zatvora i zabrane javnog djelovanja – tijekom čitanja osjećao sam golemo strahopoštovanje prema dr. Franji Tuđmanu, čija je čvrsta vjera u pravo svakog naroda na samoodređenje i suverenitet pretočena u stvaranje države Hrvatske.

Iz knjige sam naučio da je u politici ključno biti uporan, entuzijastičan i hrabar, ali ono što je za postizanje velikih ciljeva presudno jest – biti i strpljiv.

Proeuropska orijentiranost je pravac kojemu Hrvatska treba težiti jer je to „društvo” kojemu pripadamo. Stabilna Europa je zajednica ravnopravnih slobodnih nacija i zbog toga smatram da je moja dužnost ponosno čuvati hrvatski identitet.

Pročitao i napisao: Nikola Bohte

Knjiga koja oblikuje savjest

Viktor E. Frankl: „Čovjekovo traganje za smislom”, Planetopija, Zagreb, 2010.

Postoje knjige koje ne oblikuju samo naše misli, nego i našu savjest. Za mene je takva knjiga „Čovjekovo traganje za smislom” Viktora E. Frankla. Ona me podsjetila da čovjek i u najtežim okolnostima zadržava ono najvažnije – slobodu da izabere svoj stav, sačuva dostojanstvo i pronađe smisao.

Kao medicinska sestra naučila sam da se prava vrijednost čovjeka najjasnije vidi onda kada je najranjiviji. U bolesti, strahu, tišini i neizvjesnosti, čovjek ne smije postati broj, slučaj ili administrativna stavka. On mora ostati osoba. Upravo je to iskustvo oblikovalo i moj politički angažman.

Politiku ne doživljavam kao udaljeni prostor velikih riječi, nego kao odgovornost za stvarni život ljudi, za obitelj, rad, zdravlje, sigurnost, dostojanstvo i zajednicu. Vjerujem da politika mora imati znanje, odlučnost i hrabrost, ali prije svega mora imati dušu. Bez toga odluke ostaju hladne, a sustavi daleki od čovjeka kojemu bi trebali služiti.

Frankl me naučio da smisao ne nastaje onda kada je lako, nego onda kada u izazovima odlučimo ostati ljudi. Zato vjerujem u politiku koja sluša, povezuje i ne odustaje od čovjeka. Za mene je javno djelovanje nastavak iste misije koju živim u sestrinstvu – biti prisutna, odgovorna i na strani čovjeka.

Pročitala i napisala: Blaženka Gorupić

Riječ je i oružje i utjeha

Markus Zusak: „Kradljivica knjiga“, Profil knjiga, Zagreb, 2022.

„Kradljivica knjiga“ Markusa Zusaka roman je koji se pamti prije svega po neobičnoj perspektivi – priču pripovijeda Smrt. Radnja je smještena u nacističku Njemačku, a u središtu je djevojčica Liesel Meminger, koja u svijetu obilježenom strahom, gubitkom i nasiljem pronalazi utočište u knjigama. Ono što roman čini posebno snažnim nije samo ratna pozadina, nego način na koji pokazuje moć riječi. Riječi mogu biti oružje propagande, ali i prostor utjeha, bliskosti i otpora. Liesel kroz čitanje ne bježi od stvarnosti, nego postupno uči kako je razumjeti. Posebno je dirljiv njezin odnos s udomiteljem Hansom Hubermannom, kao i s Maxom, Židovom kojeg obitelj skriva u podrumu. Roman je emotivan, ali nije sentimentalni; težak je, ali u njemu ima mnogo topline. Zusak vrlo uvjerljivo pokazuje kako se ljudskost često očituje u malim gestama: u učenju čitanja, dijeljenju kruha, čuvanju tajne ili pričanju priče. To je knjiga o ratu, ali još više o riječima, savjesti i potrebi da ostanemo ljudi onda kada je to najteže. Preporučio bih je svima koji vole romane koji spajaju snažnu priču, povijesni kontekst i duboku emocionalnu atmosferu.

Pročitao i napisao: Marko Špiranović

Savršeno društvo, izgubljen čovjek

Jevgenij Zamjatin: „Mi“, Penguin Twentieth Century Classics, 1992.

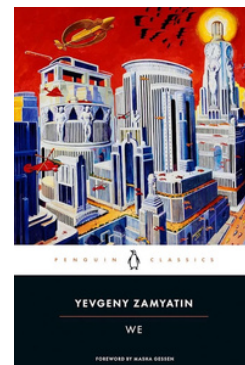
Zamjatinov roman „Mi“, napisan 1920. godine, jedno je od prvih i najradikalnijih antiutopijskih djela dvadesetog stoljeća, prethodnik Huxleyjeva „Vrlog novog svijeta“ i Orwellove „1984.“ Radnja je smještena u Jedinu Državu, racionalizirano stakleno društvo u kojem su građani svedeni na brojeve, a osobno ime, privatnost i emocije promatraju se kao patološki ostaci primitivne prošlosti. Glavni lik, D-503, inženjer i vjeran sljedbenik Blagotvora, postupno otkriva ljubav, sumnju i unutarnji nemir koji razbijaju matematičku savršenost sustava kojem je posvetio život.

Čitajući taj roman, ne mogu izbjeći zaključak da je njegova najdublja poruka upozorenje na cijenu apsolutnog poretka. Jedina Država ne nameće strah isključivo represijom, već idealom potpune transparentnosti i jednoobraznosti, u kojem se sreća izjednačava s odsutnošću izbora. To me navelo na promišljanje koliko se totalitarna logika ne pojavljuje uvijek u obliku tiranije, već često u obliku naizgled racionalnog, dobronamjernog sustava koji obećava sigurnost u zamjenu za individualnost.

Zamjatin me podsjetio da je sloboda krhka upravo onda kada se čini nepotrebnom, kada je poredak toliko ugodan da zaboravljamo zašto ga je vrijedno čuvati. Iz toga proizlazi moje uvjerenje da politička zrelost ne znači birati između slobode i poretka, nego razumjeti da su oni nužno povezani: poredak bez slobode postaje stroj, a sloboda bez poretka postaje kaos. Pravo društvo mora biti sposobno za snagu i jedinstvo, ali ta snaga smije proizlaziti samo iz slobodno udruženih pojedinaca, a ne iz brisanja njihove posebnosti.

Stoga smatram da je naša dužnost, posebice u vremenu tehnološke i ideološke unifikacije, čuvati prostor za sumnju, za iracionalno, za onu „dušu“ koju Jedina Država pokušava operirati iz D-503. Sloboda pojedinca nije prepreka zajedničkom dobru. Ona je njegov temelj, jer zajednica koja ne poštuje svoje članove kao misleća, autonomna bića na koncu poštuje samo samu sebe. Pravi poredak, onaj vrijedan obrane, jest taj koji ujedinjuje ljude ne brišući ih, već im dopuštajući da, ostajući različiti, biraju zajedništvo.

Pročitao i napisao: Karlo M. Jelača

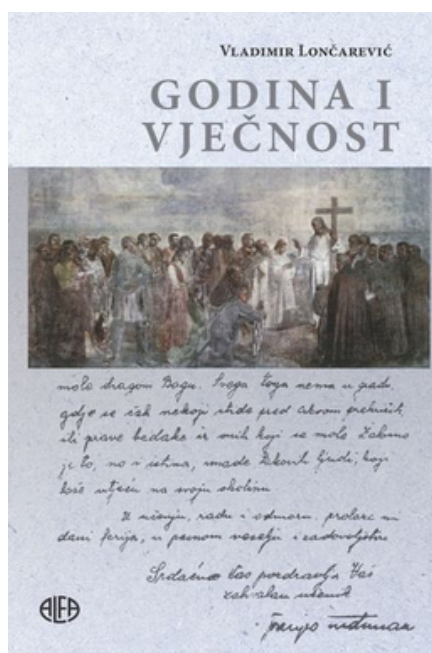
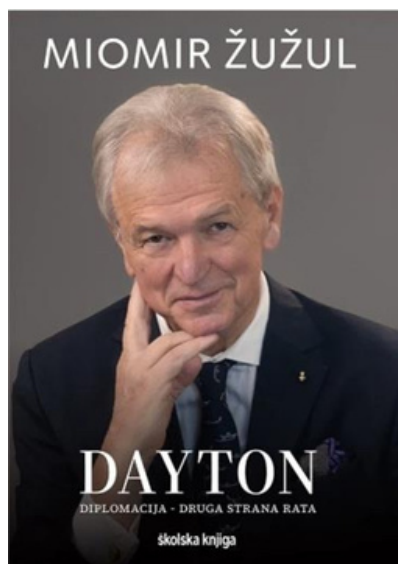

Dva naslova za bolje razumijevanje Hrvatske

Miomir Žužul: "Dayton: Diplomacija – druga strana rata", Školska knjiga, Zagreb, 2025.

Do knjige sam došao na preporuku našeg predavača Ive Ivančića, koji nam je držao kolegij Lobiranje i pokazalo se da je riječ o iznimno vrijednoj preporuci. Knjiga opisuje ustrojavanje hrvatske diplomacije, međunarodni okvir za uspjehe hrvatske vojske te diplomatsku borbu za pravo na postojanje hrvatske države u vrijeme kada je Hrvatska u međunarodnim odnosima često bila percipirana kao „neželjeno dijete“.

Riječ je o djelu koje svakom polazniku Akademije donosi prikaz tog vremena, ponajprije događaja u kojima je autor i osobno sudjelovao, uz poruku da ih ne smijemo zaboraviti, jer vrijedi stara istina – „narod koji zaboravlja vlastitu prošlost teško može graditi svoju budućnost.“

Vladimir Lončarević: "Godina i vječnost", ALFA, Zagreb, 2025.

Predstavljanje knjige „Godina i vječnost“ organizirala je Zaklada hrvatskog državnog zavjeta, što joj daje dodatnu vrijednost u kontekstu našeg obrazovnog puta. Riječ je o djelu koje donosi živu fresku vremena u kojem je predsjednik Tuđman vodio Hrvatsku kroz ključne povijesne trenutke, spajajući dokumentarnu podlogu s esejističkim promišljanjima o identitetu, kulturi i duhovnosti.

Posebno je snažna autorova misao da „knjiga nije pisana radi rehabilitacije Tuđmana – jer njemu rehabilitacija ne treba – nego radi rehabilitacije nas samih, našeg odnosa prema ideji Hrvatske.“ Upravo u tome leži njezina dodatna vrijednost: polazniku Akademije može pružiti duhovni, kulturni i identitetski okvir hrvatske državnosti.

Zašto kao lektira za ovo ljeto? Jer ove knjige nude upravo ono što je, vjerujem, mladim političarima itekako potrebno – razumijevanje povijesnih procesa, uvid u međunarodne odnose, svijest o kulturno duhovnim temeljima hrvatske politike i kontinuirani osobni intelektualni razvoj.

Pročitao i napisao: Kristijan Đurđević

Iza kulisa Bijele kuće

Barack Obama: „Obećana zemlja”, Planetopija, Zagreb, 2021.

Veliki sam ljubitelj političkih memoara, ali moram priznati da većina njih prati isti, pomalo dosadan obrazac. Autori uglavnom naglašavaju ono što je ispalo dobro ili prepričavaju ono što ste od njih već čuli bezbroj puta. Često mi se čini da najbolje knjige o političarima pišu treće osobe jer mogu zadržati veću distancu i objektivnost.

Da bi netko napisao iskrenu autobiografiju, mora biti prilično samorefleksivna osoba, a to baš i nije osobina koju vežemo uz političare. U tome je „Obećana zemlja“ iznimka. Barack Obama u ovoj knjizi ne pokušava sebe prikazati kao bespriješkornog vođu niti prodati nekakav uglađeni mit o vlastitu mandatu, nego otvoreno piše i o nesigurnostima, greškama i dilemama. Upravo zbog toga knjiga djeluje osvježavajuće iskreno i čita se s lakoćom, bez obzira na to iz koje joj političke pozicije pristupate.

Knjiga prati Obamin život do operacije u kojoj je 2011. godine ubijen Osama bin Laden, ali meni su posebno zanimljivi dijelovi o njegovim ranim godinama i ulasku u politiku. U njima vrlo jasno opisuje koliko mu je politički put bio zahtjevan, osobito na početku, kada još nije imao čvrstu poziciju ni veliko iskustvo. Umjesto da se prikazuje kao rođeni političar, otvoreno govori o dvojabama i umoru, što ovu autobiografiju čini uvjerljivijom od tipičnih političkih priča.

Često se kaže da je Obama „prirodni“ političar jer ostavlja snažan dojam u javnim nastupima, ali iz knjige je jasno da kampanju nije doživljavao kao nešto u čemu uživa. Za razliku od, primjerice, Billa Clintona, koji je energiju crpio iz stalnog druženja s biračima, Obama je više naginjao dugim političkim brifinzima nego rukovanju i poziranju s bebama. Posebno mi je ostala u sjećanju njegova svijest o tome da postoji razlika između idealizirane javne slike i stvarne, nesavršene osobe iza nje. Svjestan je da lako može povjerovati u vlastiti mit i vrlo namjerno tome pokušava stati na kraj.

„Obećana zemlja“ čita se gotovo kao roman. Obama uspijeva pojedinačne događaje, od studentskih dana do predsjedničkih odluka, povezati u jednu veliku priču s jasnom dramatskom linijom. Ovo je tek prvi dio planirane dvotomne autobiografije, a već u njemu obrađuje neke od najvažnijih trenutaka svog mandata, poput paketa poticaja 2009. godine i donošenja Zakona o pristupačnoj skrbi. Čak i kada unaprijed znate kako će priča završiti, način na koji opisuje političku pozadinu tih odluka drži vas angažiranima.

Zanimljiv mi je i njegov pravnički pristup politici. U memoarima se vidi koliko inzistira na tome da razumije sve dostupne činjenice i svaku stranu argumenta, što je ponekad frustriralo i njegove najbliže suradnike. Posebno izdvajam dio u kojem opisuje neslaganja s generalima oko povlačenja iz Iraka. Taj sukob perspektiva dobro pokazuje koliko je teško uskladiti vojnu logiku s političkom odgovornošću.

Knjiga vrlo plastično prikazuje koliko je posao vođenja države zahtjevan. Kao predsjednik, stalno prelazi iz jedne teme u drugu, donosi odluke koje utječu na živote milijuna ljudi i istodobno pokušava ne potonuti u beskonačan niz kriza. Jedna od najjačih scena je ona u kojoj opisuje put u Alabamu nakon razornog tornada, neposredno nakon što je dao zeleno svjetlo za operaciju protiv Bin Laden. Kontrast između tih dviju situacija pokazuje koliko su predsjedničke dužnosti široke i emocionalno iscrpljujuće.

Iako jasno naglašava da pozitivne strane posla nadmašuju one negativne, osobito mogućnost da se nekome konkretno poboljša život, knjiga ostavlja blago melankoličan dojam. Obama više puta ističe kako je ponekad maštao da napusti Bijelu kuću na stražnja vrata i jednostavno nestane u gomili te da se vrati u „običan“ život koji je vodio prije politike. U tim trenucima knjiga izlazi iz okvira političkog memoara i postaje osobna priča o cijeni javne funkcije.

Na kraju, „Obećana zemlja“ je prije svega priča o tome kako predsjednička funkcija oblikuje, ali i ograničava živote ljudi koji su tu funkciju preuzeli. Obama naglašava da je, uza svu pompu i simboliku, biti predsjednik i dalje „samo posao“, a savezna vlada tek ljudska organizacija sa svim svojim slabostima i granicama. Upravo ta kombinacija političke analize i osobne iskrenosti čini ovu knjigu vrijednim štivom za svakoga tko se zanima za politiku, ali i za one koje jednostavno zanima kako izgleda život iza kulisa jedne od najmoćnijih funkcija na svijetu.

Pročitao i napisao: Timon Kozar

5 GLASOVA, 5 PRIČA

Akademija te je povezala s kolegama iz cijele Hrvatske. Kako ta mreža živi danas i koliko ti to znači u radu?

Piše: Anđela Širinić

Akademija mi je omogućila povezivanje s kolegama iz cijele Hrvatske, a ta mreža i danas živi kroz redovite kontakte, razmjenu iskustava, razgovore i međusobnu podršku. Iako smo nakon završetka Akademije krenuli različitim profesionalnim i životnim putevima, i dalje nas povezuje zajedničko iskustvo stečeno tijekom programa te spremnost da jedni drugima budemo oslonac, ali i pouzdan izvor savjeta i informacija.

Ta se povezanost ne očituje samo kroz povremene susrete, nego i kroz kontinuiranu, otvorenu i iskrenu komunikaciju te razmjenu mišljenja o aktualnim društvenim i profesionalnim temama. Na taj način mreža ostaje živa i aktivna, a odnosi se s vremenom prirodno produbljuju i jačaju.

U mom profesionalnom radu ta mreža ima iznimnu vrijednost jer mi omogućuje širu perspektivu i uvid u iskustva kolega iz različitih dijelova Hrvatske. Razgovori s njima često donose nove ideje, korisne informacije i drukčije pristupe rješavanju izazova, što mi pomaže u svakodnevnom radu, ali i u donošenju promišljenih odluka. Upravo ta razmjena iskustava pridonosi i profesionalnom i osobnom razvoju.

Osim profesionalnog aspekta, posebno mi je važno što su se ta poznanstva s vremenom pretvorila u iskrene i kvalitetne odnose temeljene na povjerenju, međusobnom poštovanju i razumijevanju. Vjerujem da je upravo ta trajna povezanost jedna od najvećih vrijednosti Akademije, jer nadilazi sam program i ostaje prisutna i nakon njegova završetka.

Koje konkretno znanje stečeno na Počitičkoj akademiji si primijenio u svojoj profesiji i svom političkom djelovanju?

Piše: Vlatko Belas

Znanje koje sam stekao na Političkoj akademiji, posebno iz područja odnosa s javnošću i političke analize, primijenio sam u jednoj izvanrednoj situaciji koja je nastala unutar našeg političkog tima. U trenutku kada smo se suočili s neočekivanim izazovom i pojačanim interesom javnosti, bilo je važno brzo procijeniti okolnosti, analizirati moguće posljedice i osmisliti odgovarajuću komunikacijsku strategiju. Koristeći alate i metode koje sam naučio na Akademiji, uspjeli smo pravodobno reagirati, uskladiti interne poruke te prema javnosti nastupiti jasno, odgovorno i transparentno. Takav pristup pomogao je smiriti situaciju, očuvati povjerenje naših suradnika i javnosti te omogućio da se fokus ponovno usmjeri na naše ciljeve i aktivnosti.

Zašto je Politička akademija ZHDZ-a više od *ex cathedra* edukacije?

Piše: Ivana Jakin

Sudjelovanje na Političkoj akademiji za mene je bilo vrijedno iskustvo na kojemu sam iznimno zahvalna, a koje je spojilo edukaciju, razmjenu ideja i upoznavanje stranačkih kolega iz svih dijelova Lijepe Naše. Na subotnjim predavanjima imala sam priliku proširiti svoje političko znanje, razmijeniti iskustva s kolegama i profesorima o izazovima koje politika donosi te kako se nositi s pritiskom javnog djelovanja. Putovanje u Bruxelles na poziv zastupnika Karla Resslera bilo je jedinstvena prilika za posjet Europskom parlamentu i upoznavanje s njegovim radom, dok nas je Ljetna škola na Visu dodatno zbližila i obogatila cijelo iskustvo kroz praktičan rad i puno smijeha i zabave.

Što bi savjetovala osobi koja razmišlja o prijavi na Akademiju?

Piše: Petra Fabrični

Svakome tko razmišlja o prijavi na Političku akademiju, iskreno bih preporučila da to učini. Meni je ovo iskustvo donijelo jako puno, i na osobnoj i na profesionalnoj razini. Posebno bih izdvojila razvoj komunikacijskih vještina, način pristupa razgovoru i argumentiranju te veću sigurnost u izražavanju vlastitih stavova. Akademija me potaknula na promišljanje o brojnim društvenim pitanjima, proširila moja postojeća znanja i dala mi širu perspektivu o političkim, društvenim i geopolitičkim temama koje svakodnevno oblikuju našu stvarnost.

Osim znanja stečenih na predavanjima i u razgovorima s predavačima, velika vrijednost Akademije su ljudi koje upoznate. Razmjena iskustava, različitih pogleda i ideja dodatno obogaćuje cijelo iskustvo te vas potiče na osobni rast i razvoj. Upravo zbog toga smatram da je Politička akademija mnogo više od edukacijskog programa. To je iskustvo koje vas potakne na razmišljanje, osobni razvoj i aktivnije promišljanje društva u kojem živimo. Da ponovno biram, opet bih se prijavila.

Piše: Daniel Grgić

Kada sam prvi put čuo za Političku akademiju Zaklade hrvatskog državnog zavjeta, iskreno, nisam znao što očekivati. Čuo sam pozitivna iskustva ljudi koji su je pohađali prije mene, ali u glavi sam imao onu klasičnu sliku višesatnih predavanja, puno teorije, bilješki i gradiva koje se nauči za ispit pa s vremenom zaboravi. Danas, nakon završene Akademije, mogu reći da sam se prevario gotovo u svemu. Zovem se Daniel Grgić i od svibnja 2025. godine obnašam dužnost načelnika Općine Gornja Vrba. Po struci sam inženjer, a uz to se već godinama bavim razvojem web stranica i aplikacija. Prošla godina bila je jedna od najvažnijih u mom životu. Oženio sam svoju suprugu Boženu, a ove godine dobili smo i našu kćerkicu Dunju.

Uz sve privatne i poslovne obveze, odlučio sam upisati Političku akademiju jer sam smatrao da uvijek postoji prostor za učenje i osobni razvoj. Na Akademiju sam došao već kao načelnik, ali vrlo brzo sam shvatio koliko toga još mogu naučiti. Svaki profesor donio je nešto drukčije i upravo je to ono što ovu Akademiju čini posebnom. Davor Ivo Stier približio nam je pravo značenje politike, ne kao borbe za funkcije, već njezino značenje. Ivan Tanta pokazao nam je koliko je važan odnos s javnošću i koliko dobra komunikacija može pomoći u izgradnji povjerenja.

Zoran Komar govorio je o liderstvu i odgovornosti vođenja ljudi, što je tema s kojom se svakodnevno susrećem u svom poslu. Dunja Lakuš otvorila nam je pogled na snagu medija i njihov utjecaj na društvo i politiku. Ministar Davor Božinović kroz svoja predavanja nije nam prenosio samo teoriju, nego i iskustvo čovjeka koji godinama sudjeluje u donošenju važnih odluka za Republiku Hrvatsku. Petar Tanta približio nam je suvremenu komunikaciju putem društvenih mreža, dok nas je Zdeslav Milas podsjetio koliko je važna kvalitetna komunikacija unutar svake organizacije. Mladen Puškarić svojim znanjem i iskustvom često je djelovao kao prava živa enciklopedija hrvatske povijesti i međunarodnih odnosa. Ana Zorić približila nam je ekonomiju na način razumljiv i onima koji se njome svakodnevno ne bave, a posebno mi je bilo zanimljivo bolje razumjeti procese donošenja proračuna i funkcioniranje javnih financija.

Zdeslav Perković pokazao nam je koliko je protokol važan u javnom djelovanju, dok nam je Ivo Ivančić približio lobiranje kao legitiman alat zastupanja interesa i izgradnje odnosa. No, kada bih morao izdvojiti ono najvrjednije što sam dobio na Akademiji, onda to nisu ni predavanja ni ispiti. To su ljudi. Tijekom godine upoznao sam kolege iz svih krajeva Hrvatske, različitih zanimanja, životnih iskustava i pogleda na svijet. Upravo kroz razgovore, druženja, Zimsku i Ljetnu školu, stvorena su prijateljstva za koja vjerujem da će trajati godinama.

Danas znam da gotovo u svakom dijelu Hrvatske imam nekoga koga mogu nazvati prijateljem. Politička akademija pomogla mi je da bolje razumijem politiku, kvalitetnije komuniciram s građanima, sigurnije donosim odluke i jasnije sagledavam izazove s kojima se susreću lokalna, regionalna i državna razina vlasti. Mnoge stvari koje sam naučio na Akademiji koristim svakodnevno, od javnih nastupa i komunikacije s medijima pa sve do vođenja općinske uprave.

S 27 godina postao sam načelnik svoje općine. Danas, godinu dana poslije, još sam uvjereniji da mladost nije prepreka nego prednost ako je prati želja za učenjem, radom i napretkom. Politička akademija dala mi je nova znanja, nova prijateljstva i dodatno samopouzdanje za izazove koji dolaze. A ako me je nečemu naučila, onda je to da se uz dobru volju, otvorenost prema ljudima i spremnost na učenje mogu ostvariti stvari koje su se nekada činile gotovo nemogućima.

SVA GODIŠNJA DOBA POLITIČKE AKADEMIJE

Piše: Valentina Kuzmić

Politička akademija mnogo je više od pukog obrazovnog ciklusa; ona je platforma za stjecanje ključnih vještina, razmjenu ideja i izgradnju trajnih mreža među ljudima koji žele aktivno sudjelovati u oblikovanju društva. Njezin program pomno je osmišljen kako bi spojio teorijsko znanje s praktičnim radom, a poseban naglasak stavljen je na terenske edukacije koje donose sasvim novu dimenziju učenja.

Jedan od najistaknutijih trenutaka ovog programa svakako je Zimska škola u Rovinju. U tom predivnom istarskom gradu, daleko od svakodnevnih obveza, dobili smo priliku duboko uroniti u teme poput strateškog planiranja, političke komunikacije i upravljanja krizama. Intenzivna predavanja i radionice zahtijevali su visoku razinu koncentracije, ali su nam istodobno omogućili da sagledamo političke procese iz potpuno nove perspektive. Rovinj je, sa svojim mirnim zimskim šarmom, pružio idealno okruženje za fokusiran rad i intelektualni razvoj.

S druge strane, Ljetna škola na Visu donosi jednu potpuno drukčiju, ali jednako dragocjenu energiju. Vis, sa svojom bogatom poviješću i izoliranošću koja potiče na povezanost, savršena je kulisa za rasprave o dugoročnim vizijama, održivim politikama i važnosti lokalne zajednice. Opuštenija atmosfera Ljetne škole potiče slobodnije izražavanje ideja, kreativno razmišljanje i dublje razumijevanje složenih društvenih izazova s kojima se suočavamo.

Ipak, ono što ovu akademiju čini zaista posebnom i nezamjenjivom nisu samo izvrsna predavanja i prekrasne lokacije, već kolege i kolegice iz svih krajeva Hrvatske. Upravo je ta raznolikost naša najveća snaga. Slušati iskustva i perspektive ljudi iz Slavonije, Dalmacije, Istre, središnje Hrvatske i Zagreba znači dobiti pravi, autentičan uvid u stanje cijele zemlje. Kroz zajednički rad na projektima, duge večernje razgovore i međusobno uvažavanje učimo da, unatoč različitim lokalnim specifičnostima, dijelimo iste ciljeve.

Na kraju, Politička akademija nije samo mjesto gdje se uči o politici, već mjesto gdje se stvaraju konkretne inicijative. Prijateljstva i profesionalne veze koje gradimo od Rovinja do Visa predstavljaju čvrst temelj za daljnje djelovanje, s jasnom sviješću da samo zajedničkim snagama i uvažavanjem svih naših krajeva možemo donijeti stvarne promjene.

PUTOVANJE 19. GENERACIJE POLITIČKE AKADEMIJE ZHDZ-A U BRUXELLES

PUT KOJI EDUCIRA I MOTIVIRA

Piše: Filip Petrančić

Kroz ovaj kratki esej osvrnut ću se na putovanje 19. generacije Političke akademije ZHDZ-a te, kroz vlastite dojmove i iskustva, prikazati što mi je to dvodnevno putovanje donijelo u političkom i osobnom smislu. Po dolasku u Bruxelles naše prvo odredište bio je Europski parlament. Putovanje smo počeli misom na kojoj su, uz nas, sudjelovali i bunjevački Hrvati, autohtona hrvatska etnička skupina koja stoljećima živi na području Vojvodine u Srbiji. Nakon mise uslijedila je zakuska, tijekom koje su bunjevački Hrvati izveli svoje tradicionalne plesove, duboko ukorijenjene u njihovoj kulturnoj baštini. Upravo taj trenutak – spoj vjere, tradicije i zajedništva – ostavio je snažan dojam na sve nas.

Nakon druženja prisustvovali smo tribini o Dužijanci, žetvenoj svečanosti bunjevačkih Hrvata. Tribini je prisustvovao i zastupnik u Europskom parlamentu Davor Ivo Stier, koji se godinama zalaže za prava i vidljivost Hrvata u iseljeništvu. Govori sudionika tribine ostavili su na mene poseban dojam. Postalo mi je jasno koliko je izazovan život bunjevačkih Hrvata u Vojvodini, ali i koliko je snažna njihova volja da očuvaju svoj identitet, običaje i tradiciju. Upravo zato smatram da se Hrvate u inozemstvu mora promatrati i uključivati ravnopravno, kao dio istog nacionalnog korpusa kojem i mi pripadamo. Nakon tribine, u Europskom parlamentu nas je ugostio naš zastupnik Karlo Ressler.

Prije obilaska galerije vijećnice održao nam je kratko, ali sadržajno predavanje o funkcioniranju Europskog parlamenta. Iako predavanje nije dugo trajalo, bilo je dovoljno da steknemo jasniji uvid u složen, ali iznimno dinamičan proces donošenja odluka na europskoj razini. Posebno me se dojmila činjenica koliko je teorijski jednostavan, a u praksi zahtjevan proces postizanja konsenzusa među državama članicama. Kao osobe koje se aktivno bave politikom, nužno je da razumijemo te procese, a zastupnik Ressler nam je to približio na jasan i pristupačan način. Nakon službenog dijela uslijedio je i neformalni dio druženja s kolegama. Zajedno smo istraživali grad, upoznavali njegov ritam, kulturu i način života. Takvi trenuci dodatno su učvrstili naše odnose i stvorili atmosferu zajedništva koja je važna za svaku buduću političku suradnju.

Prije povratka u Zagreb posjetili smo Kuću europske povijesti. Na pet katova muzeja prikazana je cjelokupna povijest europskog kontinenta – od njegovih početaka, preko najtežih razdoblja, do suvremenih integracijskih procesa. Izložba nam je pružila ne samo znanje, nego i emocionalni doživljaj Europe kao zajednice naroda koji su, unatoč razlikama, uspjeli izgraditi prostor mira, suradnje i zajedničkih vrijednosti. Taj posjet podsjetio me koliko je važno voljeti, poštovati i razumjeti Europu kako bismo je mogli razvijati na najbolji mogući način.

Putovanje 19. generacije Političke akademije ZHDZ-a u Bruxelles ostavilo je na mene snažan dojam i dodatno učvrstilo moje razumijevanje europskih institucija, hrvatske zajednice u inozemstvu te važnosti političkog djelovanja na svim razinama. Kroz susrete s bunjevačkim Hrvatima, razgovore s eurozastupnicima i posjet ključnim europskim institucijama, postao sam svjestan koliko je važno njegovati identitet, štititi nacionalne interese i istodobno razumjeti širi europski kontekst.

Ovo putovanje nije bilo samo edukativno, već i motivirajuće – potaknulo me da još predanije radim na svom političkom i osobnom razvoju te da pridonosim zajednici u kojoj djelujem. Uvjeren sam da će stečena iskustva i znanja biti temelj za daljnji angažman i odgovorno sudjelovanje u političkom životu Hrvatske i Europe.

BRUXELLES – GRAD ODLUKA I RAZGOVORA

Piše: Ana Delić

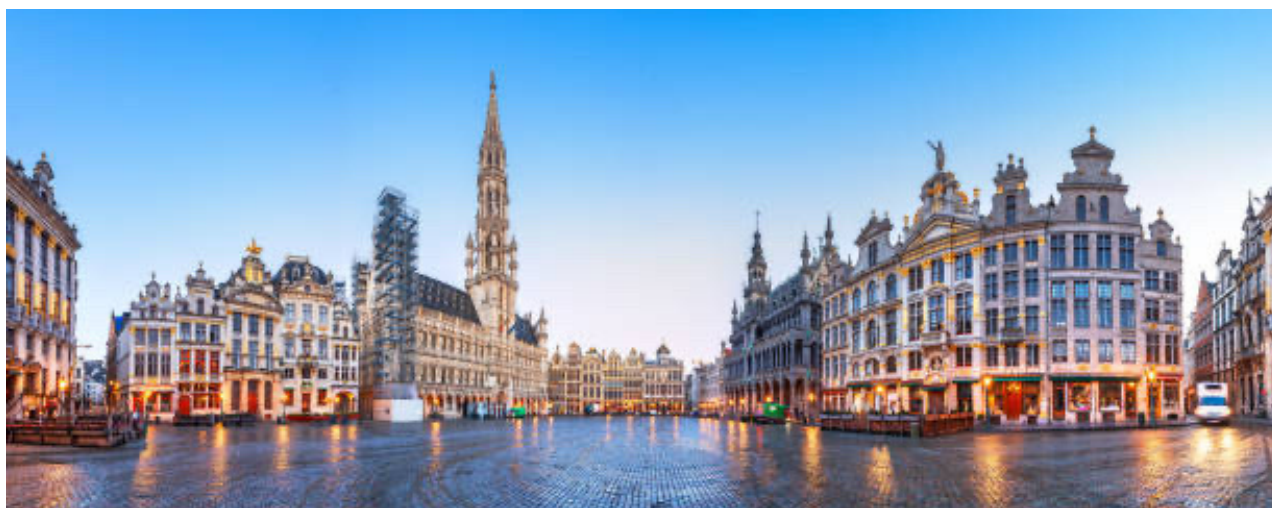
Put u Bruxelles bio mi je puno više od samog putovanja. Bio je to susret s mjestom gdje se politika ne doživljava samo kroz vijesti, nego kroz ljude, razgovore i odluke koje stvarno oblikuju našu svakodnevnicu. Već prvog dana osjetila sam tu posebnu energiju grada koji je istovremeno i simbol europskog zajedništva i mjesto gdje se donose odluke koje utječu na milijune ljudi širom kontinenta.

Jedan od najljepših trenutaka bio je susret s europskim zastupnikom Davorom Ivom Stierom. Njegova otvorenost i spremnost da s nama podijeli iskustva iz europske politike ostavila je na mene poseban dojam. Posebno me dotaknuo dio razgovora o bunjevačkim Hrvatima – do tada nisam ni znala koliko je njihova povijest bogata i koliko je važno da se njihov identitet i kulturna baština ne zaborave. Bilo je dirljivo čuti koliko se zastupnik Stier zalaže za očuvanje te priče i koliko mu je važno da se o hrvatskim zajednicama izvan domovine govori s istom pažnjom kao i o nama u Hrvatskoj.

Nakon toga imali smo priliku posjetiti glavnu dvoranu Europskog parlamenta, mjesto koje sam prije vidala samo na televiziji, a sada sam stajala u njemu i osjećala veličinu te institucije. Tamo nas je dočekaio europski zastupnik Karlo Ressler, koji nam je strpljivo i razumljivo objasnio kako Europski parlament zaista funkcionira – od donošenja zakona do svakodnevnog rada zastupnika i njihovih ureda. Njegov pristup, jasan i blizak, učinio je da nam Europska unija odjednom ne izgleda kao apstraktna institucija, nego kao mjesto gdje stvarni ljudi donose stvarne odluke za naše dobro.

Posebno mi je ostalo u sjećanju koliko je važno čuti različite perspektive, ali i koliko se odgovornost politike najbolje razumije kada izbliza vidiš kako funkcioniraju europske institucije. Razgovori sa zastupnicima, pogled iz dvorane u kojoj se donose ključne odluke za Europu, osjećaj da smo dio nečega većeg od nas samih – sve je to ostavilo dubok trag.

Osim službenog dijela, najviše ću pamtiti zajedništvo, razgovore i osjećaj da smo, makar i na kratko, bili dio europske priče koja se piše i uz hrvatski doprinos.

POSJET BRUXELLESU – VIŠE OD STUDIJSKOG PUTOVANJA

Piše: Kristijan Đurđević

Kada sam se prijavio na Političku akademiju, očekivao sam nova znanja, zanimljive predavače i priliku za upoznavanje ljudi sličnih interesa. No, posjet Bruxellesu pokazao mi je da Akademija nudi mnogo više od toga. Bio je to susret s europskim institucijama, ali još više s vrijednostima na kojima počivaju javno djelovanje, dijalog i odgovornost prema zajednici.

Bruxelles često promatramo kao administrativno i političko središte Europske unije, mjesto na kojem se donose važne odluke. Međutim, boravak u Bruxellesu naučio me da iza institucija, procedura i politika stoje ljudi – ljudi koji svojim radom i angažmanom nastoje odgovoriti na izazove današnjeg vremena. Upravo zato mi je bilo posebno vrijedno iz prve ruke čuti iskustva i perspektive onih koji aktivno sudjeluju u europskim procesima.

Jedan od trenutaka koji je na mene ostavio poseban dojam bio je susret s bunjevačkim Hrvatima. Misa i druženje bili su snažan podsjetnik koliko su identitet, tradicija i pripadnost važni, bez obzira na državne granice. Posebno me dojmilo predstavljanje Dužijance u Europskom parlamentu. Tradicionalne bunjevačke nošnje, plesovi i svečanost predaje krune od slame unijeli su dio hrvatske kulturne baštine u samo središte europske politike te pokazali kako se vrijednosti i tradicija mogu uspješno čuvati i predstavljati daleko od kraja iz kojeg potječu. Bilo je lijepo vidjeti s koliko se ponosa ta baština prenosi na nove generacije. Taj susret dao je dublju dimenziju cijelom putovanju i podsjetio me koliko su važne naše vrijednosti, korijeni i identitet, bez obzira na to gdje živimo.

Kada danas razmišljam o Bruxellesu, ne prisjećam se prvo zgrada ni institucija, nego ljudi. Prisjećam se razgovora koje smo vodili, razmjene iskustava i osjećaja zajedništva koji se prirodno stvorio među polaznicima Akademije. Upravo su ti trenuci pokazali koliko je vrijedno okupljati ljude različitih iskustava, ali s istom željom za učenjem i doprinosom društvu. Iz Bruxellesa sam se vratio s puno jasnijom slikom o tome kako funkcioniraju europske institucije, ali i s dodatnom motivacijom za osobni i društveni angažman.

Zato ovo za mene nije bilo samo studijsko putovanje, nego iskustvo koje sa sobom nosim i nakon povratka kući.

FOTO-PRIČA: STUDIJSKO PUTOVANJE U BRUXELLES

ZIMSKA ŠKOLA U ROVINJU – RAD, PREDAVANJA I PRIJATELJSTVA ZA CIJELI ŽIVOT

Piše: Lorena Tkalčec

Zimska škola Političke akademije koja se održala u Rovinju od 23. do 25. siječnja, ostavila je na mene snažan i iznimno pozitivan dojam. Bila su to tri dana ispunjena učenjem, razmjenom ideja, novim iskustvima i druženjem s ljudima iz različitih dijelova Hrvatske. Program je bio vrlo sadržajan i pružio mi je priliku da steknem nova znanja, ali i da razvijem vještine koje će mi koristiti u budućem radu i osobnom razvoju.

Posebno su mi ostala u sjećanju predavanja i radionice na kojima smo razgovarali o važnim društvenim i političkim temama te učili kako kvalitetnije komunicirati svoje ideje. Radionica javnog nastupa bila mi je jedno od najkorisnijih iskustava jer sam kroz praktične vježbe naučila kako se sigurnije izražavati pred publikom i jasnije prenositi svoje poruke. Također, rad na zimskom izdanju Akademičara bio je vrlo zanimljiv jer sam imala priliku sudjelovati u stvaranju sadržaja, surađivati s drugim polaznicima i vidjeti kako nastaje jedan zajednički projekt od ideje do konačne realizacije.

Jedan od trenutaka koji mi je posebno ostao u sjećanju bio je rad na tekstovima do kasno u noć. U tim trenucima nije bila riječ samo o pisanju, već i o zajedničkom promišljanju, razmjeni mišljenja i međusobnom pomaganju. Upravo su takve situacije pokazale koliko se može naučiti kroz timski rad i koliko je važno okružiti se ljudima koji dijele slične interese i vrijednosti.

Ipak, najveća vrijednost ovog susreta bili su ljudi. Upoznala sam mlade iz različitih krajeva Hrvatske, različitih iskustava i pogleda, ali povezane zajedničkom željom za učenjem, napretkom i aktivnim doprinosom društvu. Kroz razgovore, zajednički rad i neformalna druženja stvorila su se nova prijateljstva i poznanstva za koja vjerujem da će trajati još dugo nakon završetka škole.

Kući sam se vratila bogatija ne samo za nova znanja i vještine, nego i za brojna lijepa iskustva, uspomene i kontakte. Zimska škola u Rovinju bila je za mene vrijedno iskustvo koje me dodatno motiviralo za daljnji osobni razvoj i aktivnije uključivanje u projekte i inicijative koje mogu pozitivno utjecati na zajednicu. Smatram da su upravo ovakvi programi najbolji način za učenje jer povezuju teoriju, praksu i ljude, a to je ono što ih čini posebnima i nezaboravnima.

FOTO-PRIČA: ZIMSKA ŠKOLA U ROVINJU

ISTI OTOK, NOVA PRIČA – TAMO GDJE PRIJATELJSTVA NE ZAVRŠAVAJU LJETOM

Piše: Ivana Šimunović

Povratak na otok Vis ove je godine za mene imao posebno značenje. Nakon što sam lani kao polaznica 18. generacije imala priliku sudjelovati u Ljetnoj školi, ove sam se godine vratila u nešto drukčijoj ulozi – kao dio organizacijskog tima koji je sudjelovao u provedbi programa.

Ljetna škola ponovno je bila mjesto učenja, razmjene iskustava i inspirativnih susreta. Kroz interaktivna predavanja, radionice i razgovore sudionici su imali priliku steći nova znanja, razvijati svoje vještine i proširiti svoje poglede na društvene i političke procese.

Ipak, najljepši dio ovog iskustva bilo je promatrati novu generaciju polaznika kako se upoznaje, povezuje i gradi odnose koji će, vjerujem, trajati i nakon završetka programa. Kao netko tko je prije samo godinu dana bio na njihovu mjestu, bilo mi je posebno drago podijeliti vlastita iskustva i vidjeti s koliko entuzijazma, znatiželje i motivacije ulaze u ovu priču.

Osim edukativnog dijela, ovakvi su događaji iznimno važni zbog umrežavanja i povezivanja mladih ljudi iz različitih krajeva Hrvatske. Upravo kroz neformalne razgovore i zajedničko vrijeme nastaju ideje za buduće suradnje i projekte. Već tijekom same Ljetne škole dogovorili smo posjet jednoj drugoj županiji, što je najbolji pokazatelj koliko su ovakva okupljanja vrijedna. Ona ne završavaju posljednjim predavanjem, već stvaraju temelje za nova prijateljstva, razmjenu iskustava i suradnju koja se nastavlja i nakon povratka kući.

Ljetna škola na Visu još je jednom potvrdila da njezina najveća vrijednost nisu samo znanja koja stječemo, već i ljudi koje upoznajemo. Upravo su nova poznanstva, međusobno povezivanje i stvaranje mreže mladih, aktivnih i angažiranih ljudi ono što ovo iskustvo čini posebnim i dugoročno značajnim. Povratak na Vis, ovaj put iz druge perspektive, podsjetio me koliko je važno stvarati prilike za susrete, suradnju i zajednički rast novih generacija.

Piše: Doris Grgurić

Kao polaznica 18. generacije Političke akademije, prošle sam godine imala priliku sudjelovati u Ljetnoj školi na Visu. Iskustvo je to koje je na mene ostavilo snažan dojam i koje ću dugo pamtiti. Ta četiri dana bila su mnogo više od predavanja i radionica; bila su prilika za upoznavanje inspirativnih ljudi iz svih krajeva Hrvatske, razmjenu iskustava, stvaranje novih prijateljstava i uspomena koje su ostale i nakon završetka programa. Posebno me veseli što su mnogi od nas iz 18. generacije ostali u kontaktu te nastavili graditi prijateljstva i suradnje koje su počele upravo na Akademiji.

Ove godine vratila sam se na Vis u nešto drukčijoj ulozi – kao dio organizacijskog tima 19. generacije. Povratak na sunčani otok na jugu Hrvatske probudio je lijepe uspomene, ali mi je istodobno pružio potpuno novo iskustvo. Umjesto da predavanja i aktivnosti pratim isključivo kao polaznica, imala sam priliku sudjelovati u njihovoj organizaciji i iz prve ruke vidjeti koliko truda, predanosti i timskog rada stoji iza svakog detalja. To mi je omogućilo da naučim mnogo novih stvari, razvijem dodatne vještine i steknem još veće poštovanje prema ljudima koji godinama stvaraju ovu vrijednu priču.

Najveća vrijednost ovogodišnjeg iskustva ipak su ljudi. Upoznala sam novu generaciju polaznika, njihove ideje, ambicije i životne priče te kroz druženja, razgovore i zajednički provedeno vrijeme stekla nova prijateljstva. Bilo je inspirativno promatrati kako se među polaznicima 19. generacije stvara ono isto zajedništvo koje sam i sama osjetila godinu prije. Upravo je to ono što Političku akademiju čini posebnom – spoj znanja, iskustva, prijateljstva i ljudi koji jedni druge motiviraju da budu bolji.

Zahvalna sam na prilici da Akademiju doživim iz obje perspektive, najprije kao polaznica, a zatim i kao dio organizacijskog tima. Vis će za mene uvijek biti mjesto susreta, novih početaka, kvalitetnih razgovora i dragocjenih uspomena. Odlazim bogatija za nova iskustva, nova poznanstva i još jednu potvrdu da su upravo ljudi najveća vrijednost svakog ovakvog programa.

FOTO-PRIČA: LJETNA ŠKOLA U VISU

POGLED PREKO GRANICE: RAZGOVOR S MARKOM GRUDENOM

Razgovarao: Karlo Maximilian Jelača

Marka Grudena, direktora Instituta dr. Janeza Evangelista Kreka i voditelja projekata u sjedištu slovenske stranke Nova Slovenija, sreli smo na ljetnoj školi Političke akademije Zaklade hrvatskog državnog zavjeta na otoku Visu gdje je održao predavanje. Iskoristili smo priliku i porazgovarali s njim o njegovu putu, o mogućnostima hrvatsko-slovenske suradnje u političkoj edukaciji te, na kraju, i o tome tko je Marko kad skine kabanicu ozbiljnog političkog djelatnika.

Za početak, predstavite se našim čitateljima. Recite nam nešto o sebi, svojoj političkoj aktivnosti i o tome kako ste stigli tu gdje jeste. Što Vas dovodi na Vis?

Dolazim iz jednog sela tridesetak kilometara južno od Ljubljane i direktor sam zaklade koja se zove Institut dr. Janeza Evangelista Kreka. Ona je za Novu Sloveniju otprilike ono što je Zaklada hrvatskog državnog zavjeta za HDZ, ili što je Konrad Adenauer Stiftung za njemačke kršćanske demokrate iz CDU-a. Zakladu vodim već dvije i pol godine, no usporedno radim i u sjedištu Nove Slovenije u Ljubljani, gdje sam voditelj projekata. To znači da radim na kampanjama i brinem se da stranka funkcionira, da sve teče glatko. Političku karijeru počeo sam kao volonter i student koji je radio u sjedištu stranke. Poslije sam se pridružio Izvršnom odboru mladeži koja se zove Mlada Slovenija, a nakon toga postao sam njihov glavni tajnik. Upravo su me tada ljudi iz stranke primijetili i ponudili mi posao u sjedištu. Puno surađujemo sa Zakladom Konrad Adenauer, a nadamo se da ćemo u budućnosti ostvariti suradnju i sa Zakladom hrvatskog državnog zavjeta.

Vjerujem da ste upoznati s radom Zaklade hrvatskog državnog zavjeta. Gdje vidite sličnosti, gdje razlike, i kako zamišljate budućnost slovensko-hrvatske suradnje, bilo u edukaciji mladih političara, bilo u širem političkom smislu?

Sa Zakladom hrvatskog državnog zavjeta još ne surađujemo, no susrećemo se na raznim događajima. Vjerujem da ćemo u budućnosti pronaći način da to promijenimo, posebno na polju edukacije, kako bismo povezali mlade političare iz obiju zemalja. Iznimno je važno da mladi političari, bilo na lokalnoj ili na nacionalnoj razini, poznaju ljude iz sličnih organizacija u susjednim zemljama. Ne samo zato što je moguće da će jednog dana surađivati, nego i zato da vide kako se stvari rade s druge strane granice, da prenesu dobre prakse i da svi zajedno napredujemo. Osobno puno učim prateći vašu Političku akademiju. Naša je zasnovana na drukčijem konceptu, ali cilj nam je isti – obrazovati buduće političare, odnosno ljude koji su već u politici, kako bi svoj posao obavljali bolje, kako bi na izborima ostvarivali bolje rezultate i kako bi mogli mijenjati budućnost u smjeru za koji vjerujemo da je najbolji.

I za kraj, recite nam nešto zanimljivo o sebi. Tko je Marko Gruden kad makne kulisu ozbiljnog političkog čovjeka?

Ja zapravo nemam nikakvu kulisu ozbiljnog političkog čovjeka. Ne, samo se šalim. Ako bilo koji polaznik ove generacije Političke akademije dođe u Ljubljanu, neka mi slobodno piše na LinkedInu ili Instagramu i dobit će besplatnog turističkog vodiča i šetnju kroz slovensku povijest ispisanu ulicama Ljubljane. Dobrodošli u Ljubljanu, dobrodošli na naše događaje.

POLAZNICI 19. GENERACIJE POLITIČKE AKADEMIJE ZAKLADE HRVATSKOG DRŽAVNOG ZAVJETA

1. Antonini, David	25. Komarica, Renato
2. Baldassi, Domagoj	26. Kozar, Timon
3. Bašić, Petar	27. Kuzmić, Valentina
4. Belas, Vlatko	28. Marodi, Anja
5. Beneš, Arnella	29. Mić, Iva
6. Bilać, Tomislav	30. Nemet, Franjo
7. Bilić, Aleks	31. Nikolić, Luka Ivan
8. Bohte, Nikola	32. Pandža, Ivan
9. Čop, Toni	33. Paparić, Dominik
10. Čor, Dorijan	34. Peričić, Dino
11. Delić, Ana	35. Petranić, Filip
12. Dodig, Lucijan	36. Piljek, Luka
13. Dropulić, Marko	37. Poplašen, Dino
14. Đurđević, Kristijan	38. Purić, Sanja
15. Fabrični, Petra	39. Raspović, Frane
16. Filakov, Stipo	40. Rogić, Adriana
17. Gorupić, Blaženka	41. Skrba, Valerija
18. Grgić, Danijel	42. Širinić, Anđela
19. Jakin, Ivana	43. Šola, Eva
20. Jelača, Karlo Maximilian	44. Šoš, Luka
21. Jelić, Antonela	45. Špiranović, Marko
22. Jurić, Marija	46. Tkalčec, Lorena
23. Kabelka, Domagoj	47. Trakoštanec, Erik
24. Klaić, Đivo	48. Vinceković, Mihael

IMPRESUM

Izdavač: Zaklada Hrvatskog državnog zavjeta

Glavni urednik: Karlo Maximilian Jelača

Grafička urednica: Lorena Tkalčec

Zagreb, srpanj 2026.

